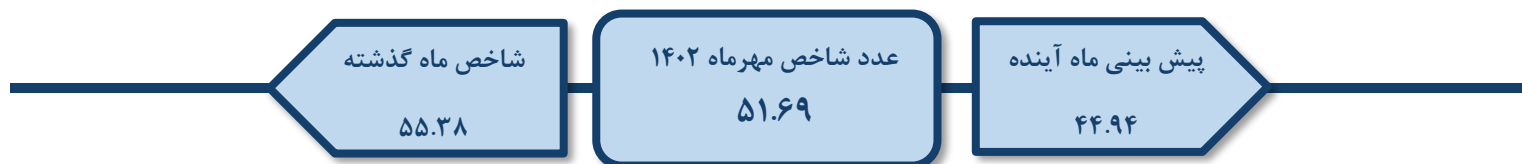

گزارش چهل و نهمین دوره طرح شاخص مدیران خرید (PMI) ساختمان – مهرماه ۱۴۰۲

معاونت پشتیبانی و برنامه ریزی اتاق تعاون ایران

معرفی طرح شاخص (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص (Purchasing Manager's Index) PMI که در فارسی به اختصار "شامخ" نامگذاری شده است، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. در ایران نیز اجرای این طرح توسط اتاق بازرگانی ایران در بخش صنعت از مهرماه سال ۹۷ آغاز گردید. نتایج این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش‌آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های ساختمان، صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۰/۵ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است.

اتاق تعاون ایران برای نخستین بار در کشور از مهرماه ۱۳۹۸ نسبت به اجرای طرح شامخ ساختمان اقدام نموده که نتیجه آن بصورت ماهانه توسط مرکز آمار اتاق تعاون ایران منتشر می‌شود. در همین راستا محاسبه شامخ ترکیبی کل اقتصاد، با همکاری سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف در حال انجام است.

چکیده:

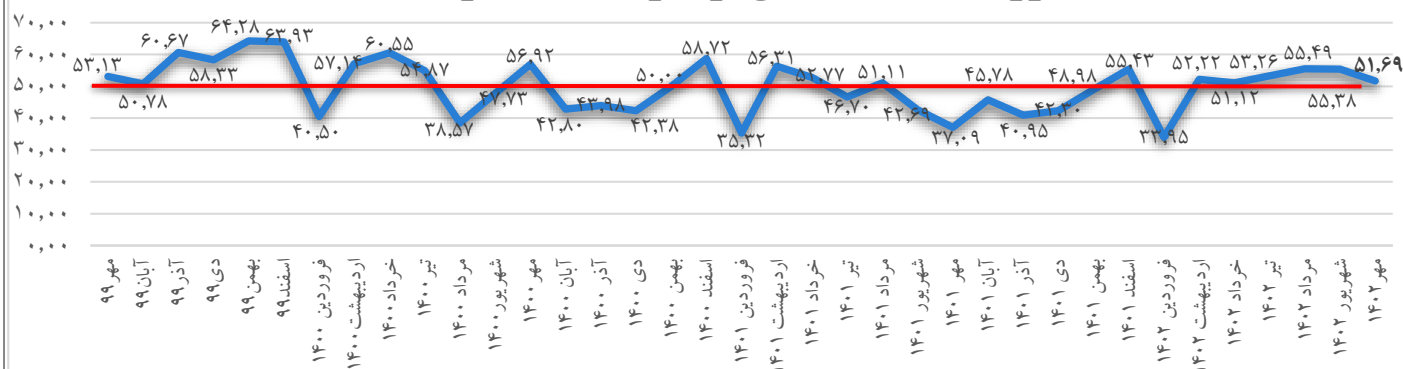
در محاسبه عدد شامخ بخش ساختمان، با توجه به اینکه پرسش اول بالاترین تاثیر را در معیار سنجش کل دارا بوده و بر اساس مطالعات صورت گرفته، رویکرد بکار رفته در محاسبه شاخص کل ساختمان برخی دیگر از کشورها نیز موید این مطلب است؛ لذا عدد شامخ کل برابر با عدد شامخ پرسش اول در نظر گرفته شده است. نتایج ذیل با نظرسنجی از مدیران عامل و یا نمایندگان آنها در شرکت های فعال ساختمانی منتخب، در مهر ماه بدست آمده است.

- عدد شامخ کل در مهرماه ۵۱.۶۹ علی رغم کاهش نسبی، در مقایسه با ماه گذشته (۵۵.۳۸)، همچنان وضعیت رونق صنعت ساختمان را نشان می دهد.
- مولفه های "قیمت خرید مواداولیه یا لوازم موردنیاز" و "قیمت محصولات تولیدشده و خدمات ارائه شده" نسبت به ماه گذشته افزایش قابل توجهی داشته است.
- مولفه های "میزان فروش کالاها و خدمات"، "موجودی مواداولیه یا لوازم خریداری شده" و "سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار" نسبت به ماه گذشته کاهش قابل توجهی داشته است.
- مولفه ی "انتظارات تولید در ماه آینده" با ثبت رقم (۴۴.۹۴) کاهش فعالیت های ساختمانی در آبان ماه را پیش بینی می نماید.

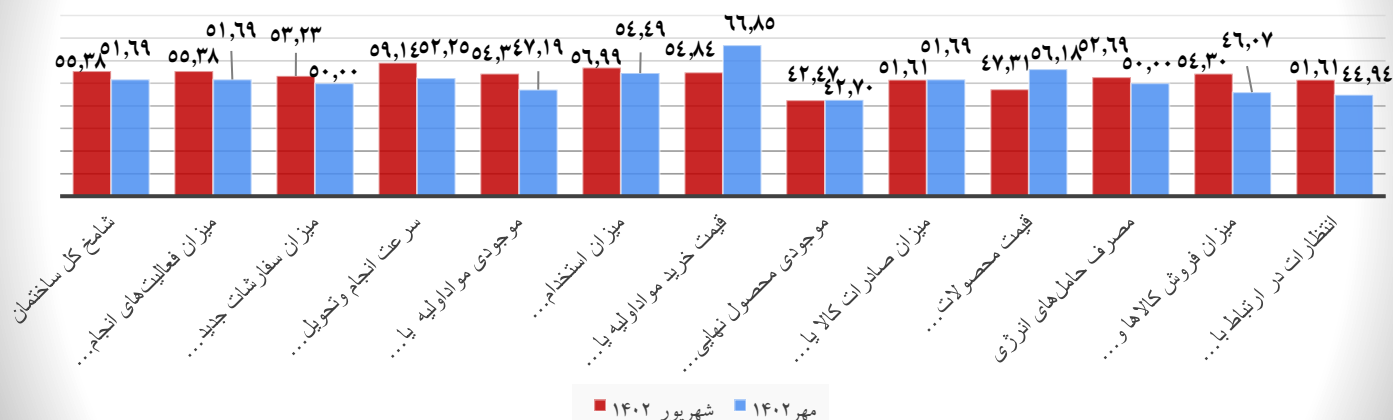
جدول ۱: مولفه های شامخ ساختمان در شهریور ماه و مهرماه ۱۴۰۲

شخص	شهریور ۱۴۰۲	مهر ۱۴۰۲
شامخ کل ساختمان	۵۵.۳۸	۵۱.۶۹
میزان فعالیت های انجام شده (تولید، ارائه خدمات و...)	۵۵.۳۸	۵۱.۶۹
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۳.۲۳	۵۰.۰۰
سرعت انجام و تحویل سفارش و یا فرآیند کار	۵۹.۱۴	۵۲.۲۵
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۵۴.۳۰	۴۷.۱۹
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۶.۹۹	۵۴.۴۹
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم موردنیاز	۵۴.۸۴	۶۶.۸۵
موجودی محصول نهایی در انبار و یا کارهای معوق و ناتمام	۴۲.۴۷	۴۲.۷۰
میزان صادرات کالا یا خدمات	۵۱.۶۱	۵۱.۶۹
قیمت محصولات تولیدشده (خدمات ارائه شده)	۴۷.۳۱	۵۶.۱۸
مصرف حامل های انرژی	۵۲.۶۹	۵۰.۰۰
میزان فروش کالاها و خدمات	۵۴.۳۰	۴۶.۰۷
انتظارات در ارتباط با فعالیت های شرکت در ماه آینده	۵۱.۶۱	۴۴.۹۴

روند شامخ ساختمان از مهر ۱۳۹۹ تا مهر ۱۴۰۲

مقایسه شاخص های شامخ در دو ماه اخیر

جدول ۳: عدد شامخ ترکیبی (تولید، خدمات و ساختمان) کشورهای منتخب در دو ماه اخیر

کشور	سپتامبر	اکتبر
استرالیا	۵۰.۲	۴۷.۶
اتحادیه اروپا	۴۷.۱	۴۶.۵
فرانسه	۴۳.۵	۴۵.۳
آلمان	۴۶.۲	۴۵.۸
ژاپن	۵۱.۸	۴۹.۹
انگلستان	۴۶.۸	۴۸.۷
آمریکا	۵۰.۱	۵۰.۷

جدول ۲: عدد شامخ ساختمان کشورهای منتخب در دو ماه گذشته

کشور	آگوست	سپتامبر
ایرلند	۴۴.۹	۴۸.۶
اتحادیه اروپا	۴۳.۴	۴۳.۶
فرانسه	۴۲.۴	۴۳.۷
آلمان	۴۱.۵	۳۹.۳
ایتالیا	۴۷.۷	۴۹.۸
انگلستان	۵۰.۸	۴۵

tradingeconomics.com * در زمان تهیه ی این گزارش، نتیجه شامخ

ساختمان در کشور های ذکر شده در ماه اکتبر اعلام نشده است.

تحلیل شامخ بخش ساختمان ایران در مهر ماه ۱۴۰۲؛

با استناد به مجموع اظهارات فعالان ساختمانی ۹۳ شرکت بزرگ در گروه های ساخت بنا، مهندسی عمران و فعالیت های ساخت و ساز تخصصی ساختمان نتایج زیر به ثبت رسید:

- ✓ شاخص کل در مهر ماه با رقم ۵۱.۶۹ علی رغم کاهش نسبی در مقایسه با شهریور ماه (۵۵.۳۸)، برای ششمین ماه پیاپی بیانگر وضعیت رونق فعالیت های ساختمان و ساخت و ساز می باشد (عدد شاخص کل بالای ۵۰ است).
- ✓ افزایش قابل توجه مولفه های "قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز" و "قیمت محصولات تولید شده و خدمات ارائه شده" متأثر از نوسانات نرخ ارز طی یک ماه اخیر می باشد. همچنین کاهش مولفه "موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده" از اثرات افزایش قیمت خرید مواد اولیه و لوازم مورد نیاز است.
- ✓ کاهش مولفه های "میزان فروش کالاها و خدمات" و "میزان سفارشات جدید مشتریان" را می توان از جمله عوامل موثر در کاهش مولفه های "سرعت انجام و تحویل سفارش" و "فرآیند کار و مصرف حامل های انرژی" برشمرد.
- ✓ طبق نظر فعالین اقتصادی با توجه به کاهش (حدود هفت واحد) مولفه ی "انتظارات تولید در ماه آینده" ۴۴.۹۴ نسبت به ماه قبل، تداوم وضعیت رونق اقتصادی در ماه آتی امری دور از انتظار است.

- کاربران، ذینفعان و محققین محترم می توانند با مراجعه به پورتال تخصصی اتاق تعاون ایران به نشانی www.icccoop.ir به نسخه الکترونیکی این گزارش دست یابند. در ضمن می توانید نظرات، پیشنهادات و انتقادات ارزشمند خود را از طریق پست الکترونیک icc-statistics@icccoop.ir با ما در میان بگذارید.